

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 30

Presidència de la Sra. Patricia Gómez i Picard

Sessió celebrada dia 23 d'abril de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 3934/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a càlcul de les balances fiscals de Balears. [662](#)
 - 2) RGE núm. 4022/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, per instar el Govern d'Espanya a la presentació dels pressuposts generals de l'estat del 2024, de conformitat amb l'obligació imposada per l'article 134.3 de la Constitució Espanyola. [665](#)
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, demanaríem si hi ha substitucions. Ja veig que no se'n produeixen.

Per tant, passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de dues proposicions no de llei, les RGE núm. 3934/24 i 4022/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 3934/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a càlcul de les balances fiscals de Balears.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 3934/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a càlcul de les balances fiscals de Balears. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Pou, per un temps de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Estrenam aquesta magnífica instal·lació on el debat encara serà més viu i esperem que fructífer. Aquesta proposició no de llei va, com dèiem, de balances fiscals i, per tant, de la història dels recursos que es generen als territoris, en aquest cas a Balears, i que no tornen a Balears. Evidentment, amb un sistema fiscal progressiu, com el que tenim a Espanya, i amb una situació d'un PIB lleugerament superior a la mitjana, evidentment, aquest balanç ha de ser negatiu. Però la pregunta és: quin és el valor acceptable? I d'això van les balances fiscals.

La darrera balança fiscal que coneixem és de l'any 2014, la va presentar el ministre Montoro a l'any 2015 i, en utilitzar el mètode de càrrega benefici, el dèficit era d'un 5,7%. És important recordar, per tant, que Balears presentava el segon major dèficit de la balança fiscal de les comunitats autònomes. I si en lloc d'emprar aquest mètode de càrrega benefici, empràssim el mètode de flux monetari, aquest valor seria més elevat.

És cert que cal dir que aquests valors del 2014 ja inclouen l'enorme pas endavant de l'acord del sistema de finançament autonòmic de l'any 2009, crec que és important destacar que al final les balances fiscals vénen a ser una espècie de *matrioshka* de molts elements que inclouen el sistema de finançament, inclouen la inversió de l'Estat i alguns altres elements. Per tant, inclou el balanç del sistema de finançament autonòmic, i així ja ho reflectia el del 2014, amb l'important pas endavant que va aconseguir el Govern del president Antich, perquè per primera vegada ens vàrem situar lleugerament per sobre de la mitjana. Però sabem tots que això és insuficient i, per tant, hem de seguir avançant.

De la mateixa manera, des de l'any 2014 s'han produït altres passes endavant, entre elles assolir la modificació del Règim Especial Balear; aconseguir els fons d'insularitat, per tant, de fons que recapta l'Estat i que cedeix la seva autonomia de decisió a Balears, doncs, és una passa endavant en termes del valor de la balança fiscal i, per tant, són elements importants i jo crec que el rellevant és saber on som ara. Per tant, a partir d'aquí, quines passes hem de fer.

És conegut que el vicepresident Costa i, per això aquesta PNL, va dir, va esmentar que el Govern no perdria un minut a calcular les balances fiscals. I per això vàrem presentar aquesta proposició no de llei, perquè entenem que renunciar al seu càlcul és establir una foscor innecessària quan el Govern d'Espanya ha ofert les dades per poder-la calcular, en aquest cas, la corresponent a l'any 2021.

Per això, nosaltres, d'alguna manera, ens demanam què hi ha de dolent a saber en quin punt estam, si hem avançat respecte dels valors del 2014, que s'ha de dir que en el context europeu són valors d'un dèficit molt elevat, i creiem que és una passa enrera no fer aquest càlcul, no entenem quin càlcul estratègic hi ha amb la seva renúncia, no sabem si és que, evidentment, el Govern català tindrà interès a calcular-ho i hi ha algun procés d'urticària d'equiparar-se, en aquest cas, al càlcul de les balances fiscals. No sabem si és un tema de sectarisme o si s'imposarà l'interès general.

Sí que creiem que és una qüestió de responsabilitat. Hem de negociar, o el Govern de Balears ha de negociar un nou sistema de finançament autonòmic i, per tant, disposar del màxim d'eines per saber en quin punt tenim el dèficit fiscal és una eina fonamental per poder negociar, especialment quan s'ha de negociar una posició de millora relativa.

I per tot plegat, proposam, doncs, que es calculin les balances fiscals amb els dos mètodes per a l'any 2021 i, òbviament, sempre des del punt de vista metodològicament correcte, i per això proposam que es creï un comitè d'experts i confiam en la condició que el vicepresident també és professor universitari i que no tindrà cap emperò en emparar que siguin els experts fiscals els que puguin calcular aquesta balança fiscal, que crec que és important als efectes de negociar el sistema de finançament.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou. Pel grup parlamentari..., si vol passam primer al Sr. Apesteguia que li tocava parlar, com vulguis...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

..., de Patricia de las Heras, li tocava intervenir ara, no? D'acord.

Idò, pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta. El sistema de comptes públics territorialitzats publicats el 2014, als que ha fet referència el Sr. Pou, feia servir sobretot el sistema de càrrega benefici i establia un dèficit anual per a les Illes Balears al voltant del 2,5% del PIB, que llavors era de 657 milions d'euros i, segons les previsions del 2024, passaria als 1.000 milions d'euros. Però si miram els saldos relatius i neutralitzam, per tant, els efectes del dèficit agregat de l'administració central, trobarem que el dèficit anual per a les

Illes Balears va ser del 5,77%, que precisament hi ha fet referència també el Sr. Pou, que llavors era de 1.373 milions d'euros, i enguany representaria 2.398 milions d'euros anuals, cada any.

I tanmateix, és una xifra que es queda curta. He de manifestar que la cuina que hi ha darrera aquests comptes territorialitzats és més que evident i més que flagrant. Aquest sistema computava, per una banda, la càrrega sobre un territori, és a dir, els impostos que s'hi recapten per totes les administracions, des de locals fins a l'estatal. I, d'altra banda, el benefici, que és la despesa pública que totes les administracions fan en aquest territori. Però si a un territori no es tenen en compte uns impostos, disminueix la càrrega i, per tant, ens donen manco dèficit del que realment hi ha. I, de la mateixa manera, si s'imputen unes despeses, uns beneficis que realment no hi són, també es reconeix manco dèficit del que realment hi ha.

El cas més flagrant, en aquell sistema, va ser la imputació dels impostos que paguen els estrangers, bàsicament els turistes. El sistema de comptes territorialitzats agafava com a criteri que aquesta càrrega no s'assignava a un lloc, al lloc on es produïa, sinó que, amb l'argument que només s'ha de tenir en compte la càrrega fiscal dels residents, es repartia de forma homogènia per tot l'Estat, en funció dels habitants i del seu Producte Interior Brut. Perquè ens fem una idea de la magnitud, el 2014 a les Illes Balears es va produir una despesa d'estrangers de 8.100 milions d'euros, però, després d'aquesta redistribució, només se'ns varen assignar 1.000 milions, com a càrrega, és a dir, aproximadament un 12,5%. Això sí, la despesa pública que han de fer les administracions per atendre, gestionar i donar servei a més de 16 milions de turistes que ens visiten, aquesta sí que es considerava un benefici cent per cent imputable a les Illes Balears.

D'altra banda, a l'apartat de beneficis de la despesa pública, el descompte de bitllets a residents se'ns imputa directament a les Illes Balears, a Canàries, a Ceuta i Melilla, però si miram conceptes com la imputació de les inversions a tota la xarxa ferroviària d'alta velocitat, el cantet canvia. A Balears, sí que ens imputen com a benefici les inversions fetes a l'Estat, les autopistes de peatge, o les línies d'alta velocitat d'altres comunitats autònomes, en una redistribució, en funció dels habitants, i un producte interior brut que es va fer homogènia, sense tenir en compte que el caràcter insular fa que no ens puguem beneficiar d'aquestes infraestructures, a no ser que siguem de viatge. I no es pensin que només es va aplicar el trilerisme des del Ministeri de Foment, a l'àmbit de cultura apareixien, per exemple, com a conceptes imputables a les Illes Balears, *el Museu del Prado, la Biblioteca Nacional, el Palacio Real, el Archivo de Índias, el Teatro Real*, el Teatre del Liceu, el 25% del cost dels quals s'imputa a totes les comunitats autònomes.

En definitiva, quan analitzam aquesta cuina que hi ha darrere d'aquest sistema, o que hi va haver darrera d'aquest sistema de comptes públics territorialitzats i que, malgrat aquesta cuina, ja ens sortís un dèficit de 1.300 milions d'euros, és fàcil arribar a la conclusió que això és un autèntic escàndol. Per tant, des de MÉS, per Mallorca, no només consideram que és necessari, sinó que és urgent, que és obligatori que es facin públics els comptes territorialitzats, a parer nostre, per part del

Govern de l'Estat, que no s'hauria de limitar a posar a disposició de les comunitats autònomes les dades, perquè es puguin realitzar aquests estudis, sinó que ho hauria d'assumir com una tasca pròpia, perquè al final és l'Estat qui a les comunitats autònomes de règim comú, decideix i, com hem vist i, com diuen en castellà, *quien parte y reparte se queda la mejor parte*.

Per tant, consideram que això hauria de ser una obligació per part de l'Estat, però donat que aquest no ho fa, nosaltres consideram que el Govern de les Illes Balears hauria d'aprofitar l'oportunitat i realitzar aquests estudis, perquè, sense cap tipus de dubte, és un element clau en la futura negociació del model de finançament.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Apesteguia. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta, bona tarda, senyores diputades i senyors diputats. Les Balears ja sabem que som un dels territoris d'Espanya on hi ha major diferència entre el que pagam en impostos i el que rebem via despesa i inversions públiques. La majoria dels impostos que pagam els recapta el Govern central i aquest fa el repartiment entre les autonomies i, precisament, a Balears no en solem sortir gaire ben parats, com exposava un poc el Sr. Pou a la seva PNL que avui presenta. I amb açò, no vull dir que no hi hagi d'haver un principi de solidaritat, per disminuir les diferències econòmiques entre territoris, però és evident que els criteris per distribuir el finançament s'han d'actualitzar i adaptar a la realitat de cada territori, que són canviants.

El Sr. Pou, a la PNL del PSOE, proposa que el Govern balear encarregui elaborar aquestes balances fiscals corresponents a l'any 2021, una informació que, sens dubte, ens pot donar una idea del punt en què ens trobam a les Illes Balears i poder treballar per millorar el nostre finançament, a partir de saber el punt en el qual ens trobam, que veiem que actualment és negatiu i, d'aquesta manera, poder negociar un nou model de finançament. Ja hem dit en altres ocasions que, per a MÉS per Menorca, l'objectiu seria reivindicar un sistema d'autogovern financer propi per a les Illes Balears, com pugui ser un concert econòmic, semblant al del País Basc, o més quotes d'autogovern com Catalunya, que permetessin recaptar directament els tributs estatals i retornar després una part de forma solidària, per assumir competències estatals, i no fer-ho al revés. Però mentrestant, mentre açò no és possible, per poder assolir aquest concert econòmic amb l'Estat, sense cap dubte hem de fer feina per minvar el dèficit del finançament autonòmic i treballar per desplegar el règim especial actual, sobretot, en la seva part fiscal.

Així mateix, volem que el nou règim especial també prengui mesures fiscals i econòmiques que compensin els costos de la insularitat i de la doble insularitat. Com que elaborar aquestes balances fiscals pot ser una primera passa per poder treballar

amb la perspectiva de negociar un nou finançament, MÉS per Menorca hi farà un vot favorable.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gomila. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Cardona, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, presidenta, i bona tarda a tots. Bé, com tots sabem, les balances fiscals és la diferència entre la inversió del Govern central a una comunitat, front als impostos que la comunitat aporta al conjunt de l'Estat. Segons les dades publicades pel Ministeri d'Hisenda, per elaborar les balances fiscals de cada regió, segons l'acord que varen firmar amb Junts, en base a l'any 2021, Catalunya és la comunitat autònoma amb més dèficit amb el sistema de la Seguretat Social i amb una aportació negativa a les arques de l'Estat i a la caixa comuna. En canvi, Madrid va tenir el major superàvit i és l'única regió, juntament amb Balears, que aporta més diners al sistema públic. No sé si és casualitat o no.

Malgrat que el Govern central ha publicat una ingent quantitat de dades, amb criteris estadístics, sobre el que es recapta a la comunitat i el que després es gasta, pensam que això faria que hi hagués 17 balances fiscals diferents, una per cada comunitat. El Govern vol conèixer les dades, però amb la metodologia que s'ha fet sempre, ja que garanteix que seran dades homogènies per a totes les comunitats. Això no lleva que podríem estar interessats que organismes independents recollissin les dades facilitades pel ministeri i elaboressin les balances fiscals de totes les comunitats autònomes.

Com ja sabem, el Govern de Marga Prohens aposta i treballant en un decret de simplificació administrativa i el que no farà és duplicar informes, ni crear nous comitès d'experts, que ja tenim publicats a la pàgina del ministeri. El president del Govern, Pedro Sánchez, ha renunciat a elaborar els pressuposts de l'Estat per a aquest any i ha decidit començar a redactar els del 2025, tot això a causa de la convocatòria de les eleccions catalanes per part del president de la Generalitat, i així, mantenir la seva cadira a La Moncloa. Demostra una vegada més la seva debilitat com a president, totalment sotmès a Catalunya, de Balears ja ens n'ocuparem algun any si tornam a recuperar en algun moment el govern.

És per això que entenem que vostès prefereixin més parlar d'informes i comitès d'experts, però nosaltres, des del Govern de Marga Prohens preferim reclamar -i esperam el seu suport a la següent PNL- uns pressuposts generals de l'Estat, i així no veure compromesa l'agenda balear, compromesa la reforma del sistema del finançament autonòmic ni les aportacions que ens toquen, parlam que tenim enlaire 619 milions d'euros els quals comprometen els convenis de carreteres, el ferroviari, el plus d'insularitat i les inversions de l'Estat previstes a les nostres illes.

És per tot això que el nostre vot serà en contra. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cardona. Per contradiccions té la paraula el grup proposant, Sr. Pou, per un temps de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, com no pot ser d'altra manera, agrair el vot favorable dels Grups MÉS per Mallorca i MÉS per Menorca.

Bé, el Partit Popular, he entès que estaria d'acord amb fer les balances fiscals, passen pena que hi hagi 17 balances fiscals, digui'm com ho volen calcular i podem transaccionar aquesta qüestió, perquè sembla que el seu vot negatiu és perquè aquesta informació surt arran de l'acord de governabilitat del Govern d'Espanya. Bé, idò vostès defensen els seus 100 punts com si fos un tòtem, bé, doncs, respectem..., en qualsevol cas jo crec que tenir a l'abast aquesta informació és cabdal. Voldria recordar que s'ha de negociar el sistema de finançament i crec que renunciar, sincerament, i més enllà de tacticismes, a tenir tota la informació per poder negociar és quelcom fonamental.

Balears va fer una passa endavant amb el govern Antich en temes de finançament molt important, amb una pujada d'11 punts relatiu. Jo crec que si tots som sincers, tornar a fer una altra pujada a través del tema d'ordinalitat, etc., serà difícil i ens hem de rearmar amb el màxim d'arguments. I què fan vostès? El tacticisme és renunciar a conèixer quina és la realitat exacta de les Illes Balears, amb independència d'on provengui. Jo crec que és un empobriment del debat i debilita la posició negociadora del Govern de les Illes Balears i cregui'm que rep la seva notícia, no amb sorpresa, però sí que amb una certa tristesa.

Mirin, això que haurà de ser balances fiscals és una qüestió que diuen vostès, convocam uns experts i fins i tot -i estic d'acord amb el que deia el Sr. Apesteguia-, tots sabem que hi ha diferents maneres de calcular-ho, però fins i tot agafant el sistema de càrrega, que jo també estic d'acord que no és... que discrep, però podem agafar aquell sistema i veure almanco si hem millorat o hem empitjorat i on som.

I jo crec que, d'alguna manera, excusar-se en aquesta qüestió que això sorgeix d'un acord amb Junts, doncs, al final és senzillament no voler acceptar que tenim una informació, i repetesc que també rep amb certa tristesa aquesta negativa i sobretot aquella frase del vicepresident en què diu que no perdrem un minut a convocar un comitè d'experts universitaris i d'experts en fiscal, quan ell no deixa de provenir de la Universitat i el consider un expert fiscal.

Creç que perdem tots una oportunitat i, bé, idò ja mirarem, perquè aquesta informació existeix, doncs, d'elaborar-la per una altra via, però repetesc que crec que si a més hem de cercar un consens amb la societat civil per a aquest càlcul, no crec que entitats com el Cercle d'Economia, com el Col·legi d'Economistes comparteixin aquest criteri que fan vostès de despatxar aquesta qüestió d'aquesta manera tan alegre. Estic segur que aquestes entitats, que són serioses, estarien d'acord a conèixer quina és la realitat, perquè, si no, permeti'm, acabarem com aquell acudit que de vegades contenen els

economistes i és que hi havia una persona,... ara ve, rellevància, que estava gata i cercava les claus davall una farola, i li diuen: per què cerques les claus aquí, si les has perdudes a una altra banda i tu ho saps? És que aquí, com a mínim, hi ha llum.

Bé, al final és no voler acceptar que d'alguna manera obrir i saber que necessitam informació per ser lliures i per poder fer una negociació més fructífera.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou. Acabat el debat, passarem a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 3934/24.

Sra. Verdú, vostè sap com funciona...?

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Sortiran a la pantalla..., sortirà a la pantalla ara quan espitgi... i simplement ha de marcar..., la pantalla és tàctil, si s'equivoca hi ha 10 segons per rectificar. Tothom ho sap, no? Idò, un momentet... Molt bé, idò ara ja prem a votar.

6 vots a favor, 7 en contra.

Per tant, queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 3934/24.

Ho han fet molt bé.

2) Proposició no de llei RGE núm. 4022/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, per instar el Govern d'Espanya a la presentació dels pressuposts generals de l'estat del 2024, de conformitat amb l'obligació imposada per l'article 134.3 de la Constitució Espanyola.

Ara passarem a la segona proposició no de llei, RGE núm... -què ha passat?...

(Remor de veus)

... 4022/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, per instar el Govern d'Espanya a la presentació dels pressuposts generals de l'Estat del 2024, de conformitat amb l'obligació imposada per l'article 134.3 de la Constitució Espanyola. Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cardona, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, presidenta. Bé, l'article 134.3 de la Carta Magna diu que el Govern haurà de presentar davant el Congrés dels Diputats els pressuposts generals de l'Estat almenys tres mesos abans de l'expiració del dels anys anteriors.

El Govern d'Espanya ha decidit renunciar a l'elaboració dels pressuposts generals de l'Estat per al 2024 i contravé la Constitució Espanyola amb el feble fonament que les eleccions anticipades catalanes, convocades per al dia 12 de maig, han

modificat de forma clara el tauler polític, amb paraules de la ministra d'Hisenda.

La mateixa Advocacia de l'Estat, a un informe recent, quan el Senat va rebutjar la senda de dèficit, va dictaminar que el rebuig dels objectius d'estabilitat per alguna de les cambres no afecta l'obligació del Govern de presentar un projecte de llei dels pressuposts generals de l'Estat, ja que aquesta obligació ha estat imposada directament per la Constitució, article 134.1.

Aquest informe, a petició de la ministra d'Hisenda, determina amb claredat que la presentació dels pressuposts generals de l'Estat és un mandat imposat per la Constitució i que no pot ser obviat per eventualitats com el rebuig de la senda de dèficit.

Els serveis jurídics de l'Estat han estat molt clars, han dit textualment: "En cas de no aprovar-se per les cambres el Pla de reequilibri presentat pel Govern, no s'eximeix a aquest de les obligacions establertes constitucionalment", és a dir, de presentar un projecte de llei de pressuposts generals de l'Estat -com hem dit abans- segons l'article 134.3 de la Constitució Espanyola, i no incórrer en un dèficit estructural que superi els marges establerts en el seu cas per la Unió Europea en els seus estats membres.

Per tant, la Advocacia de l'Estat és molt clara sobre l'obligació de presentar un projecte de llei dels pressuposts generals de l'Estat.

A més, al marge de la dicció clara de la Constitució Espanyola, la lleialtat constitucional obliga a ser conseqüents amb el disposat a l'article 66.2 de la Carta Magna, quant a les Corts Generals, a més d'exercir la potestat legislativa, aprovar el pressupost i controlar l'acció de govern.

Si bé trobam precedents de pròrroga pressupostària, en tot cas, han respost a situacions excepcionals d'impossibilitat per qüestions de termini o que responen a motius legítims, no a acotar davant Catalunya i les seves exigències.

La deixadesa de funcions per part del Govern sense justificació legítima, a l'inici d'una legislatura, aboca a la impotència de les Corts Generals en el compliment de les seves funcions. Per això l'article 134.3 és contundent amb l'obligació del Govern en el que fa referència a la presentació dels pressuposts generals de l'Estat, el que permet l'emprenedoria de les polítiques preemptòries i necessàries per als ciutadans.

Una efectiva pròrroga dels pressuposts afectarà la capacitat d'acció de la nostra comunitat autònoma i de les mateixes administracions, generarà incertesa i comprometrà la possibilitat que l'agenda balear sigui una realitat i es vegi satisfeta, com passa amb el relatiu al factor d'insularitat que exigeix una millora per als funcionaris de l'Estat destinats a Balears, com són els agents de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil; el conveni de carreteres; el ferroviari, i d'altres objectius estratègics per a les polítiques públiques que millorarien el dia a dia dels ciutadans de Balears. El preu pagat per Pedro Sánchez aniquila l'agenda balear.

Hem de recordar que la pròrroga dels pressuposts generals de l'Estat deixa enlaire 619 milions d'euros per a Balears. Dels 3.981 milions d'euros que havíem de rebre només rebrem 3.362 milions, a més dels 1.000 milions d'euros de condonació de deute de Balears que no es podran materialitzar.

És per tot això que el Grup Parlamentari Popular presenta la següent proposició no de llei.

Primer punt: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya a la presentació davant el Congrés dels Diputats dels pressuposts generals de l'Estat del 2024, de conformitat amb l'obligació imposada a l'article 134.3 de la Constitució Espanyola".

I punt 2: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern d'Espanya que l'agenda balear no es vegi incomplerta a conseqüència de la incertesa i dels efectes negatius que podrien derivar-se per als ciutadans de les Illes Balears per la no-presentació dels pressuposts generals de l'Estat del 2024".

Esperam el suport de tots els grups. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cardona. En torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Pou, per un temps de cinc minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, el Grup Socialista a aquesta proposició no de llei que insta què ha de fer, no només el Govern, sinó què ha de succeir al Congrés dels Diputats, no hi entrarà, nosaltres ens abstindrem en aquesta qüestió. Crec que és un altre àmbit i, per tant, no té molt de sentit el posicionament, especialment perquè es planteja aquí que es presentin els pressuposts, però no sé si per rescatar o salvar aquesta agenda balear vostès votaran, després, aquells pressuposts a favor, o igualment hi votaran en contra. Per tant, és un joc d'arribada curta. Per tant, ens abstindrem.

Sí que amb tota aquesta legalitat m'agradaria esmentar i recordar que quan aquí es va rebutjar el sostre de despesa, en termes de la legalitat, doncs, es va fregar un poquet la..., no sé exactament quin qualificatiu, però vull recordar que el sostre de despesa que es va tornar presentar era exactament el mateix que el que s'havia rebutjat. I jo crec que aquí parlar de legalitat i de compliment de la normativa, doncs, pot tenir qualque perjudici.

El que sí evidentment creiem que no té cap sentit ni un és parlar d'una agenda balear com si hi hagués un pla estructurat. Quina és aquesta agenda balear que hem de salvar? Les eliminacions de les oficines de lluita contra la corrupció? Establir amnisties urbanístiques en terreny rústic? Amnisties urbanístiques en urbà i tornar permetre que les cèdules d'habitabilitat que estan fora de la llei entrin dins la llei? La baixada d'imposts només als rics? Com poden entendre, nosaltres al que vostès li volen donar un empaquetament d'agenda balear no l'acabam de veure ni compartir i, per tant, creiem que no té molt de sentit.

A més, amb els arguments que vostès deien, que hi ha devers 600 i busques de milions d'euros que ballen, el mateix Sr. Costa va reconèixer que no era així. Per tant, crec que és un argument que no se sosté. No seria la primera vegada que no s'aproven els pressuposts a la democràcia espanyola. Vostès també ho han hagut de fer altres vegades, i saben que hi ha mecanismes per resoldre aquelles qüestions més importants, com sous, etc. Per tant, crec que totes aquestes qüestions no les han de patir els ciutadans i, per tant, votarem en contra d'aquesta qüestió, i repetesc, perquè a més dubt que existeixi una agenda balear, i si existís, evidentment, hi estam en contra, per tant, en aquest sentit votarem.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, presidenta. Conforme al artículo 134 de la Constitución Española, los presupuestos generales del Estado deben presentarse, como mínimo, con tres meses de antelación a la expiración de los del año anterior, es decir, en este caso desde el 1 de octubre del 2023 ya se debían haber presentado. El referido artículo establece que si al iniciar el siguiente ejercicio económico, en este caso, si a fecha de 1 de enero del 2024 no hay una nueva ley de presupuestos ni ha sido aprobada, se prorrogan automáticamente los del año anterior, hasta que se aprueban los nuevos. Y así estamos de momento.

El Gobierno de Sánchez no presentó los presupuestos antes del 1 de octubre, y ello a pesar de que, tras las elecciones en las que Sánchez volvió a ser investido, el Gobierno anunció que ya se ponía con ello, iniciaba la elaboración de los presupuestos generales para el 2024, pero, como saben, no fue así. Estamos con unos presupuestos del 2023 prorrogados todo por la dejadez en las funciones del presidente de la nación y de sus socios de Gobierno.

El Gobierno puede aprobar la ley en cualquier momento del año y ya en enero de este año el Ministerio de Hacienda anunciaba que la aprobación de los presupuestos era la principal prioridad para dar estabilidad económica, reforzar las políticas públicas y avanzar en la justicia social y fiscal. No pasaron ni dos meses para que se cambiara de opinión, como hacen siempre, concretamente el 13 de marzo del 2024, en una entrevista en la Cadena SER, la ministra María Jesús Montero declaró que tras la convocatoria electoral en Cataluña lo sensato es trabajar en los presupuestos del 2025.

El Gobierno de la nación no hace más que incumplir nuestra Carta Magna, la prórroga de los presupuestos es uno de sus incumplimientos. El camino emprendido por el PSOE, que tiene como causa la ambición desmedida de Sánchez, liquida la Constitución, la separación de poderes, la igualdad, la seguridad jurídica y la amenaza a la unidad nacional, fundamento de la Constitución.

La renuncia a presentar un proyecto de cuentas públicas es otro de los graves incumplimientos, como los que nos viene teniendo acostumbrados por parte del Gobierno de España. Y tiene la desfachatez de esgrimir que las elecciones catalanas alteran las negociaciones con Junts y Esquerra Republicana de Catalunya y que por ello el resto de comunidades, el país entero, se queda sin presupuestos, todo por no moverse de su silla. Una absurda situación teniendo en cuenta que sí han sacado adelante la Ley de amnistía con los implicados del *procés* catalán, y no sea capaz de presentar unos presupuestos.

Estamos ante el Gobierno español más débil de la historia, que no se centra en los ciudadanos ni en el país, sino en sí mismo, en mantenerse en el poder y, lo que es más grave, de forma constante incumple sus obligaciones, mandatos constitucionales, en perjuicio de todos los ciudadanos.

Como ya se expuso en el pasado pleno celebrado en nuestro parlamento, el 9 de abril de 2024, el Sr. Costa, a respuesta de pregunta oral del diputado, Sr. Buades, de nuestro grupo, ya afirmó que la prórroga de presupuestos estatales del 2023 al 2024 afecta directamente a nuestra comunidad autónoma. Nos quedamos sin convenio de carreteras; sin convenio ferroviario; sin plus de insularidad del Estado, Policía Nacional, Guardia Civil, que es esencial para la seguridad de las islas y de los ciudadanos, y sin dotaciones económicas que deben ser renovadas y agilizadas para garantizar el bienestar de nuestros residentes.

Es totalmente inadmisibles que un gobierno estatal, el actual Gobierno de España, no esté centrado en gobernar, sino en mantenerse en el poder. Por ello, nosotros vamos a votar a favor de esta proposición, porque nosotros sí cumplimos con nuestras obligaciones y mandatos al servicio de los ciudadanos y por ello debemos instar a presentar los presupuestos para el 2024, conforme establece la Constitución.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta. Vull dir que duim a votació que el Govern compleixi la llei. La veritat és que hi ha poc marge de votar, la veritat. Per tant, nosaltres votarem que sí.

De fet, quan el Govern de l'Estat espanyol va anunciar que renunciava a presentar un projecte de pressuposts davant les Corts Espanyoles, des de MÉS per Mallorca ho vàrem criticar perquè, efectivament, és la seva obligació i, per altra banda, perquè suposa un menyspreu cap al poder legislatiu que, a més, al nostre sistema és l'únic que emana directament de la sobirania popular. Per tant, és aquell que vertaderament ha de debatre els assumptes de principal importància, com són precisament l'aprovació o el rebuig d'uns pressuposts generals.

Dit això, a més, consideram que la previsió que el context polític dificulti l'arribada a un acord, no ens sembla un motiu raonable per renunciar a la presentació d'un projecte de pressuposts. El Govern té l'obligació de presentar-los i és el Congrés i el Senat, en aquest cas, els que debatan i potencialment aprovaran o no aquest projecte. Si no l'aproven és perquè les cambres de representació de la sobirania popular han considerat que no l'havien d'aprovar, pels motius que sigui.

Al president del Consell de Menorca li han tombat els seus pressuposts, i jo diria que el Consell de Menorca, més bé o més malament, segurament aquí discreparíem sobre l'avaluació que en facem, segueix funcionant.

I, per tant, el Govern podria perfectament presentar aquest projecte de pressuposts i que això no afectàs la continuïtat del Govern. En el cas de Catalunya, es va presentar un projecte de pressuposts, el Parlament de Catalunya va tombar aquest projecte i el president de la Generalitat va decidir, fent ús de les seves atribucions, convocar eleccions anticipades, però és una decisió subjectiva i discrecional per part d'aquell president.

Per tant, nosaltres consideram que aquesta presentació d'aquest projecte de pressuposts era una obligació i que, a més, era necessari per fer el debat que sigui necessari, perquè també era bo saber què votava cada partit a cadascuna de les coses que inclogués aquest projecte de pressuposts. És que jo, com a ciutadà, volia saber què pensava cada partit sobre els temes que afecten a cadascun dels ciutadans i també a cadascun dels territoris i, en concret, per al nostre cas, en el territori de les Illes Balears, és que jo volia saber no només el que opinen els dos partits que conformen el Govern de l'Estat, sinó també el que opinen la resta de partits que estan representats en el Congrés i en el Senat. Per tant, des del punt de vista de debat polític, també consideram que és necessari.

Dit això, Sra. Cardona, permeti'm que vostè té, almanco amb aquestes dues proposicions no de llei, una obsessió insana amb Catalunya, Catalunya mai no ha demanat al president de l'Estat espanyol que no presenti el projecte de pressuposts davant les Corts espanyoles, això va ser una decisió d'un partit polític estatal, ni tampoc... -perquè vostès confonen de vegades Catalunya amb certs partits de representació d'aquesta comunitat autònoma-, ni tampoc li ho varen demanar ni Esquerra Republicana ni Junts per Catalunya, una altra cosa és que segurament amb la competició electoral li fos més difícil negociar, però això és una apreciació que va fer el Govern de l'Estat.

Per tant, crec que ficar motius extragovernamentals en aquesta decisió és... adulterar una mica la realitat que tenim.

Dit això, nosaltres hi votarem a favor perquè creiem que era la seva obligació i perquè, a més, creiem que cal aquest debat de com es distribuïran els fons del 2024 perquè segurament els ciutadans de les Illes Balears hi tenim molt a dir i molt a veure sobre què opina cadascun dels partits.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Apesteguia. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gomila, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta. Els pressuposts, sense cap dubte, és un instrument que permet determinar de manera quantitativa els objectius i les polítiques que vol dur a terme un govern a l'administració en la seva tasca de gestió, així com també la utilització que pertoca dels recursos disponibles, d'acord amb les necessitats de cada una de les conselleries i també de la ciutadania, per la qual cosa no hi ha cap dubte que és convenient que les diferents administracions aprovin cada any els seus pressuposts per dur a terme la seva gestió en benefici dels ciutadans.

Ara bé, el PP ja ens té un poc acostumats que té una doble vara de mesurar, depenent de si governen ells o si governen els altres. El PP avui presenta una proposta per reclamar al Govern de l'Estat que aprovi els pressuposts del 2024 i, mentrestant, a Menorca no demanen al president del consell insular, del PP, que també aprovi els seus.

Si més no, es curiosa l'exigència del PP cap als governs que no són dels seus i la poca exigència amb els que ells gestionen. El Consell Insular de Menorca, governat amb minoria pel PP, encara no ha aprovat els seus pressuposts del 2024, tot i que, des de MÉS per Menorca, des del PSOE i fins i tot també des de VOX, els han estès la mà per poder-los aprovar. Açò sí, no és una carta en blanc, és un compromís amb Menorca.

Mentrestant, el president del consell insular pretén aprovar per fascicles el pressupost del consell insular perquè no té cap intenció d'asseure's i negociar uns pressuposts.

El que no puc compartir amb el Sr. Apestequia és que el consell funcioni, hi ha moltes coses que no tiren endavant i que sí ho farien amb uns pressuposts aprovats, com per exemple el Pla insular de cooperació amb els ajuntaments, que ja hauria d'estar aprovat i encara no saben ni per on hi han d'anar, determinades inversions, ajuts, subvencions que van a base de modificacions de crèdit al plenari i esperen que els partits de l'oposició els donin suport.

Açò no és el que haurien de fer, el que haurien de fer és aprovar uns pressuposts per funcionar al Consell Insular de Menorca.

Com vostès saben, i ho saben molt bé, ho han viscut amb l'aprovació dels pressuposts del 2024, perquè quan uns estan en minoria és necessari trobar consensos, és necessari fer renúncies i haver de dur a terme algunes polítiques que no són les seves, per molt que moltes vegades vostès diguin que els pressuposts que han aprovat són les seves polítiques, n'hi ha que no, n'hi ha que les hem hagudes d'introduir, però açò és una negociació: per poder tenir uns pressuposts es requereix moltes vegades haver de renunciar a alguna cosa.

En el cas del Govern estatal, també es fa necessari, sense cap dubte, arribar a aquests consensos amb les diferents forces polítiques que van donar suport a la investidura del president Sánchez o bé amb altres partits, com vostès mateixos, si volguessin, també podrien propiciar la possible aprovació d'uns pressuposts.

I no és menys cert que el fet que hi hagués eleccions anticipades el 2023, que aquest 2024 s'han celebrat les eleccions gallegues, les basques i se celebraran ara en breu temps, dins el mes de maig, les catalanes, no ha propiciat un clima molt propici per poder negociar aquests pressuposts. Tot i que el Govern, sense cap dubte, hauria d'aprovar els seus pressuposts cada any, també els del 2024, perquè una pròrroga d'uns pressuposts no és la situació ideal per gestionar, ni per al benefici del ciutadà, però també és cert que si el Govern de l'Estat ho ha d'aprovar també els governs insulars ho haurien d'aprovar. I, per tant, té les mateixes afectacions que no s'aprovi el pressupost del Govern de l'Estat que no s'aprovin els del consell insular, sempre tenint en compte, evidentment, les seves competències.

Com que el PP reclama per al Govern d'Espanya, governat pel PSOE i Sumar, el que no reclama per al Consell Insular de Menorca, governat pel PP, i demostra aquesta doble vara de mesurar, MÉS per Menorca farà un vot d'abstenció a aquesta proposta.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gomila, per contradiccions. Té la paraula el grup proponent, Sra. Cardona, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, presidenta. Bé, primer de tot, vull agrair a MÉS per Mallorca i a VOX el vot a favor d'aquesta PNL.

Respecte del Grup Mixt, Sra. Gomila, jo no dic que s'hagin d'aprovar o no s'hagin d'aprovar els pressuposts, jo dic que es presentin, que és l'obligació legal que tenim de presentar-los. Llavors, s'aprovaran o no s'aprovaran, però l'obligació és presentar-los, i aquest és el cas del que no s'ha fet al Govern central.

Sr. Apestequia, igual m'he explicat malament, jo no he dit o no volia dir que Catalunya diu el que s'ha de fer al Govern central i que no, jo el que dic és que el Govern central està sotmès al que diu Catalunya, que és diferent.

Pel que respecta al Partit Socialista, que em vinguin a parlar d'amnisties urbanístiques en una llei de pressuposts quan tenim una llei d'amnistia nacional, hem eliminat el delictes de sedició i tot això, és com a mínim... és que no sé com ho he de catalogar, però bé.

Parla el Partit Socialista de responsabilitat, responsabilitat és presentar els pressuposts, no deixar-los de presentar. Per què no els presenten? Per què saben que no els treuran? Idò jo crec que un ha de ser valent, és veritat que a nosaltres ens varen tombar el sostre de despesa, sí, però el vàrem presentar i llavors s'arribarà a negociacions.

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Es varen presentar, es varen presentar, però es varen presentar. En aquest cas, ja es diu... o la ministra mateix ha dit

que treballen en els pressuposts del 2025, la qual cosa vol dir que ja descarten presentar els del 2024. Jo crec que és un tema de responsabilitat, jo ja no entraré en altres debats, però crec que la llei hi és per aconseguir-la tots.

I, evidentment, que afecta la nostra comunitat el fet que no s'aprovin els pressuposts perquè..., bé, idò hi ha una sèrie de compromisos que s'ha comptat amb aquests pressuposts i nosaltres som aquí per complir el programa electoral que va presentar el Partit Popular, amb el pacte que tenim amb VOX, i són els pressuposts que varen triar els ciutadans de les nostres illes.

Jo crec que per això hem de lluitar, els agradarà més o els agradarà menys, però és el que els ciutadans de les nostres illes varen votar.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Cardona. Acabat el debat, passam a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 4022/24. Volen votar per separat...

(Se sent una veu de fons que diu: "Sí")

... o conjuntament? Idò votam per separat els dos punts. Votam.

8 vots a favor, 5 abstencions.

El segon punt. Votam.

8 vots a favor, 4 en contra, 1 abstenció.

Per tant, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 4022/24, per instar el Govern d'Espanya a la presentació dels pressuposts generals de l'Estat del 2024, de conformitat amb l'obligació imposada per l'article 134.3 de la Constitució Espanyola.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
